

Vážená paní,

k Vaší žádosti ve věci poskytnutí informací z odborných posudků vypracovaných v registračních řízeních Vámi vyjmenovaných církví a náboženských společností, Vám sdělujeme následující:

Z odborných posudků Vám v příloze zasíláme kopie závěrů zpracovatelů posudku, obsahující taktéž i sporné body, jež zpracovatel stručně hodnotí. Konkrétně se o jedná o:

- a) Církev křesťanská společenství – posudek PhDr. Zdeňka Vojtíška
- b) Obec křesťanů v České republice – posudky PhDr. Zdeňka Vojtíška a doc. JUDr. Vladimíra Mikuleho, CSc.
- c) Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna - posudky PhDr. Zdeňka Vojtíška a doc. JUDr. Vladimíra Mikuleho, CSc.
- d) Česká hinduistická náboženská společnost – posudek PhDr. Zdeňka Vojtíška
- e) Ústředí muslimských obcí – posudek PhDr. Zdeňka Vojtíška
- f) Ekumenická církev svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty - posudky PhDr. Zdeňka Vojtíška a doc. JUDr. Vladimíra Mikuleho, CSc.
- g) Církev Slovo života – posudek Mgr. Františka Fojtíka

Pokud jde o ostatní požadované informace, sdělujeme Vám dále:

- 1) Církev živého Boha – znalecký posudek nebyl zpracován.
- 2) Ukrajinská řeckokatolická církev – registrační řízení bylo skončeno z formálních důvodů (absence základních náležitostí návrhu na registraci), znalecký posudek nebyl zpracováván.
- 3) Židovské centrum Chai – znalec poskytl toliko obecnou informaci o hnutí lubavičských chasidů Chabad s tím, že pro zpracování posudku samotného není dostatek informací.
- 4) Církev Nový život – řízení o registraci bylo zastaveno z důvodu zpětvzetí návrhu přípravným výborem církve. Znalecký posudek nebyl zpracován.
- 5) Arménská apoštolská církev – důvod zastavení řízení byl totožný jako u Církve Nový život, znalecký posudek nebyl zpracován.

V případě potřeby jakýchkoli dalších informací Vám budeme nápomocni.

S pozdravem

Ing. Pavla Bendová
ředitelka odboru církví

Křesťanská společenství časem oslabují, i když v různých sborech nesterjně rychle a v nesterjně míře.

Občanské sdružení Křesťanská společenství i předchůdci tohoto subjektu jsou od počátku velmi silně věroučně i personálně spojeni s Křesťanskou misijní společností, založenou roku 1989. Tato společnost si klade za cíl umožnit setkávání a organizování společných akcí všech českých evangelikálních (probuzeneckých) křesťanů. V rámci Křesťanské misijní společnosti se představitelé a členové sborů, sdružených v Křesťanských společenstvích, setkávají se svými protějšky z řady států registrovaných církví - Apoštolské církve, Bratrské jednoty baptistů, Církve bratrské, Českobratrské církve evangelické, Evangelické církve metodistické, Jednoty bratrské a dalších.

II. Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku Církve Křesťanská společenství


Deset let působení občanského sdružení Křesťanská společenství (Česká republika) nezavádá příčinu k obavám, že Církev Křesťanská společenství, která vykazuje kontinuitu s tímto občanským sdružením, by nesplnila některou z podmínek vzniku a působení církví a náboženských společností podle § 5 zákona 3 / 2002 Sb.

V minulosti a v ojedinělých případech, které se staly většinou bez vědomí vedoucích představitelů občanského sdružení Křesťanská společenství, se mohl některý sbor, organizovaný v tomto sdružení, ocitnout v podezření, že „omezuje osobní svobodu osob zejména tím, že využívá psychický a fyzický nátlak k vytvoření závislosti, která vede k fyzickému, psychickému a ekonomickému poškozování těchto osob“ či „k poškozování jejich sociálních vazeb“, nebo že „zabraňuje nezletilým přijmout zdravotní péči odpovídající zdravotním potřebám“ (§ 5, písm. c.). V současné době je možno předpokládat, že vývoj jednotlivých sborů v rámci občanského sdružení Křesťanská společenství, a tím i pravděpodobně v rámci Církve Křesťanská společenství, takovým excesům zabrání.

III. Závěr

Církev Křesťanská společenství doporučuji k registraci podle zákona 3 / 2002 Sb.

V Praze, dne 4. června 2002


PhDr. Zdeněk Vojtíšek

II.

Z toho, jak Obec křesťanů samu sebe charakterizuje, jakož i z jejích stanov vyplývá, resp. lze usuzovat (činím to jako právník, nikoliv jako religionista, kterým nejsem) :

1. "Obec křesťanů vychází ve svém životě i učení z Ježíše Krista, jehož chápe jako svého pána a vůdce na cestě k božskému Otci, a z působení svatého Ducha ... Křesťanská svatá písma a dosavadní křesťanskou tradici bere jako stěžejní podněty ke své práci, ale nečiní je dogmatem. ... Sebe samu vidí jako jednu z možných cest člověka k Bohu, která se neuzavírá před jinými..."

Jde o obec "křesťanů" - zdá se, že je to tedy určitý duchovní směr uvnitř křesťanství, které - navzdory rozštěpení v různé větve - je spojováno zejm. svým monoteismem a osobou Ježíše Krista jako zakladatele.

Definiční znaky "náboženství" lze tedy podle mého soudu považovat za v zásadě splněné.

2. "Obec křesťanů se snaží být místem, kde se mohou nábožensky žijící lidé setkávat a společně prohlubovat své duchovní usilování. Páteří této činnosti jsou náboženské obřady. ... Obřady jsou pramenem společného náboženského prožitku, na jehož základě se utváří místní náboženské společenství, sbor." "Sbory jsou vázány společným řítem..." "Kněz v jednotlivém sboru je na své působiště vyslán kněžstvem ; ... jeho zvláštní pravomoc spočívá v celosvětově ujednoceném vykonávání náboženských obřadů." Jde o typické rysy "projevování náboženství nebo víry".

Z toho všeho soudím, že - podle uvedených dokumentů - Obec křesťanů má být založena (jakožto náboženská společnost) "za účelem vyznávání určité náboženské víry".

Navrhovatel se ve své "základní charakteristice" výslovně zmiňuje, že "Obec křesťanů vznikla z velké části na půdě antroposofického hnutí" (založeného na myšlenkách R. Steinera) a že "pro mnoho členů Obce křesťanů je proto antroposofie nejvýznamnějším světonázorovým pramenem", současně však podtrhuje, že antroposofie není věroukou Obce křesťanů. Zatím je Obec křesťanů občanským sdružením (údajně proto, že nemohla splnit dosavadní požadavek důkazu o nejméně deseti tisících zletilých osobách, které se k ní hlásí). Tyto okolnosti mohou snad vyvolávat jisté pochybnosti, výše učiněný obecný závěr však samy o sobě nevylučují.

III.

Pro úplnost ještě podotýkám :

- "Obec křesťanů", se svými sbory, by možná svým názvem mohla vést k určitým nedorozuměním vzhledem k existující náboženské společnosti "Křesťanské sbory". Soudím však, že "zaměnitelnost" ve smyslu ust. § 4 odst. 4 zákona tu reálně nehrozí.

- Údaje o "mezinárodních vazbách" v oddílu 10 Stanov by se mohly zdát z větší části pro daný účel nadbytečnými, pokud nejde o ustanovení upravující právní postavení (práva a povinnosti) Obce křesťanů jako náboženské společnosti a právnické osoby. V tomto směru by snad mohla být provedena určitá upřesnění, nicméně uvedení těchto údajů samo o sobě patrně zákonu neodporuje.

108 00 PRAHA 108

ČESKÁ REPUBLIKA

s východoněmeckými v péči Christoha Heideho. Tato oblastní správa je vykonávána z Lipska.

Obec křesťanů je tradičně nejvíce rozšířena v německy hovořících evropských zemích (především v Německu, ale i Švýcarsku a Rakousku), její sbory se nacházejí i v mnoha dalších zemích světa. Celkový počet příslušníků je možno odhadovat mezi 20 a 30 tisíci. Finanční záležitosti mezinárodní Obce křesťanů spravuje Nadace Obce křesťanů (Stichting de Christengemeenschap) se sídlem v Amsterdamu.

II.

Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku náboženské společnosti Obec křesťanů v České republice

Postavení Obce křesťanů ve světě a její téměř osmdesátileté působení na území České republiky nezavdávají příčinu k obavám, že by tato náboženská společnost nesplnila některou z podmínek vzniku a působení církví a náboženských společností tak, jak jsou stanoveny § 5 zákona 3 / 2002 Sb.

III. Závěr

Náboženskou společnost Obec křesťanů v České republice doporučuji k registraci podle zákona 3 / 2002 Sb.

V Praze, dne 9. srpna 2002

PhDr. Zdeněk Vojtíšek

II. Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna

Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny (ISKCON) se stala již v době svého vzniku v šedesátých letech 20. století učebnicovým příkladem konfliktu netradičního náboženského směru s většinovou společností na Západě. Terčem kritiky ze strany většinové společnosti je především praxe mnohonásobného odříkávání mahámantry a poslušnost duchovní autoritě v hnutí. Navzdory různým skandálům je ale postupem času Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny stále více považována za autentického reprezentanta indického náboženství na Západě, a to dokonce již i samotnými Indý. Tento posun je patrný zvláště v těch národních pobočkách, které rezignovaly např. na nelegální podomní prodej literatury nebo které se snaží zabránit izolaci oddaných od okolního světa.

Více než dvanáct let působení hnutí Haré Krišna u nás prokazuje, že pozitivní posun směrem k nekonfliktnosti s většinovou společností nastává i v České republice. V minulosti se vyskytly případy, kdy se hnutí Haré Krišna ocitlo v podezření, že „omezuje osobní svobodu osob zejména tím, že využívá psychický a fyzický nátlak k vytvoření závislosti, která vede k fyzickému, psychickému a ekonomickému poškozování těchto osob“ nebo že přispívá „k poškozování jejich sociálních vazeb“. Vzhledem k pozitivnímu vývoji je však možné předpokládat, že tyto jednotlivé případy byly v hnutí Haré Krišna výjimečné a že Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna splní podmínky vzniku a působení církví a náboženských společností podle § 5 zákona 3 / 2002 Sb.

III. Závěr

Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna doporučuji k registraci podle zákona 3 / 2002 Sb.

V Praze, dne 11. října 2002


PhDr. Zdeněk Vojtíšek

III.

Jinak z návrhu nezjišťují rozpor s podmínkami uvedenými v § 5 zákona. Zejména v něm není žádný náznak, že by náboženská společnost uznávala a uplatňovala kastovní systém.

Pokud se v základním dokumentu (písm.l/) mluví o "právu na vědeckou svatbu", rozumí se tím zřejmě obřad ryze duchovní povahy (konat obřady, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky, by ostatně náboženská společnost mohla teprve poté, co by jí toto zvláštní právo bylo uděleno - § 7 odst.1 písm.đ/ zákona o církvích).

Podle "základní charakteristiky" k naplnění poslání Mezinárodní společnosti slouží "především zpívání svatých jmen na veřejnosti" (srov. též základní dokument písm.b/4). Jde zřejmě o projevování náboženství společně s jinými a veřejně náboženskými úkony (čl. 16 odst.1 Listiny). Tento úkon (obřad) se uskutečňuje mj. ve formě malých veřejných (pouličních) průvodů "souvěrců", kteří jsou svérázně oblečeni a svoji cestu provázejí svéráznou hudbou a zpěvem. Pouliční průvody se považují za shromáždění (§ 1 odst.3 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromáždovacím, ve znění zákonů č. 175/1990 a 259/2002 Sb.). Obecná povinnost oznamovat předem příslušnému úřadu zamýšlená shromáždění neplatí mj. pro "průvody a shromáždění sloužící k projevům náboženského vyznání" (§ 4 odst.1 písm.b/ tohoto zákona). I takový průvod ovšem musí být "pokojný". Pokud jsem se s ním již někdy setkal, neměl jsem pocit, že jde o nějaké porušování veřejného pořádku.

IV.

Pokud jde o zásady hospodaření náboženské společnosti (základní dokument písm.j/), je třeba rozlišovat mezi církevními právníckými osobami na straně jedné a "organizačními jednotkami a kazatelskými centry", která "mohou podnikat" (§ 10 odst.3 písm.f/ zákona o církvích) a nejsou tedy církevními právníckými osobami (církevními institucemi). Takové podnikající právnícké osoby zjevně musejí být i majetkovými subjekty - v této souvislosti není zcela jasné, že "veškerý majetek náboženské společnosti patří společnosti jako celku" (pokud se to týká i podnikajících "organizačních jednotek").

12. října 2002

doc. JUDr. Vladimír Mikule,
katedra správního práva PF UK

3. Zahraniční vazby České hinduistické náboženské společnosti

Hnutí svámího Mahéšvaránandy se během třiceti let, které strávil převážně na Západě, rozšířilo i do téměř dvou desítek dalších států Evropy a do několika zámořských zemí. Komunita jeho stoupenců z České republiky tvoří významnou část z počtu jeho následovníků a je patrně ze všech zemí největší a nejvýznamnější.

Základní dokument České hinduistické náboženské společnosti nehovoří o žádných zahraničních vazbách. Ačkoli kontakty Mahéšvaránandových žáků přesahují hranice států, není důvod se domnívat, že by Česká hinduistická náboženská společnost formálně či neformálně podléhala jakékoli zahraniční organizaci.

II. Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku České hinduistické náboženské společnosti

Jóga v denním životě je propracovaný a kvalitní hathajógický systém. Na rozdíl od ostatních organizací, které se u nás zabývají jógickými cvičeními především za účelem zlepšení zdraví a duševního stavu, se ale nevyhýbá ani duchovnímu rozměru jógy. Naopak - podíl duchovního charakteru. Prezentace Českého svazu Jóga v denním životě jako organizace, jejímž předmětem zájmu je cvičení jógy, a skutečnost vyhraněné náboženské společnosti se zaujetím pro duchovní život, působí řadu nedorozumění a rozporů. Běžnou zkušeností frekventantů kursů na prvních stupních je totiž pocit manipulace směrem k přijetí Mahéšvaránandy jako duchovního vůdce a ke konverzi k tomuto náboženskému směru.

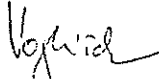
Podezření z vytváření závislosti, o níž hovoří § 5 zákona 3 / 2002 Sb., vzbuzuje - podobně jako v dalších náboženských směrech s kořeny v indické tradici - ústřední postavení duchovního učitele (v tomto případě svámího Mahéšvaránandy), který je uznávanou a uctívanou autoritou nejen v duchovních, ale i v ostatních životních postojích. Tento fakt má důsledky, které okolí následovníků v některých případech vnímá negativně a které se často projevují v případě opuštění této náboženské společnosti.

Je však možné předpokládat, že nově vznikající Česká hinduistická náboženská společnost si tato nebezpečí svého působení uvědomuje a že potvrdí svůj závazek nepřekračovat ustanovení § 5 zákona 3 / 2002 Sb., formulovaný v preambuli jejího Základního dokumentu.

III. Závěr

Českou hinduistickou náboženskou společnost doporučuji k registraci podle zákona 3 / 2002 Sb.

V Praze, dne 11. října 2002


PhDr. Zdeněk Vojtíšek

Předsedou Ústředí byl zvolen Přemysl (Mohamed Ali) Šilhavý (*1926), roku 2000 převzal jeho kompetence jako zastupující předseda Vladimír Sáňka. Ústředí obnovilo časopis „Hlas“, který vycházel nejprve v letech 1937-1945. Roku 1991 byl obnoven pod názvem „Hlas Ústředí muslimských náboženských obcí v Československu“ a vyšel jeho 10. ročník. Úspěchem českých muslimů bylo vydání reprezentativního tisku koránu s komentářem („Svatý Korán“) roku 2000 v nakladatelství AMS za pomoci Agentury pro záchranu třetího světa (TWRA).

Náboženský život se odehrává především ve dvou mešitách v Praze a v Brně, spravovaných kulturními nadacemi s názvem Islámská nadace v Praze a Islámská nadace v Brně. Provizorní pražská mešita fungovala od roku 1992 v nevyhovujících prostorách, skutečná mešita byla dokončena roku 1999. Další modlitebna spojená s kulturním a informačním centrem byla v centru Prahy zprovozněna Islámskou nadací roku 2003. V Praze se k modlitbám schází též skupina muslimů, organizovaná v rámci Všeobecného svazu muslimských studentů v České republice. Turečtí muslimové zřídili v Praze Islámské kulturní středisko pro ČR.

V Brně byla otevřena mešita roku 1998 díky pomoci Agentury pro záchranu třetího světa (TWRA) s ústředím ve Vídni. Nabídku na stavbu mešity odmítlo roku 1995 město Teplice, nová iniciativa ve prospěch takové stavby v tomto městě právě probíhá. Na začátku letošního roku byly místními úřady odmítnuty plány na stavbu mešity v Orlové.

Účast na pátečních bohoslužbách dosahuje několika stovek muslimů, většina z nich jsou cizinci. Představitelé muslimů odhadují, že při svátcích se v mešitách vystřídá celkem asi 1 500 muslimů, z toho je údajně asi 400 českých konvertitů k islámu. Islámská centra v Brně a Praze jsou otevřena pro veřejnost. Disponují knihovnami, pořádají přednášky s islámskou tematikou, společná čtení koránu, výuku arabštiny i programy pro děti. Pomáhají také v uprchlických táborech a podle možností se účastní duchovní péče o vazebně stíhané a odsouzené muslimy.

III.

Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku náboženské společnosti Ústředí muslimských obcí

Postavení islámu jako světového náboženství a zkušenost s působením mešit, islámských center a Ústředí muslimských náboženských obcí nezavdávají příčinu k obavám, že by náboženská společnost Ústředí muslimských obcí nesplnila některou z podmínek vzniku a působení církví a náboženských společností tak, jak jsou stanoveny § 5 zákona 3 / 2002 Sb.

IV.

Závěr

Náboženskou společnost Ústředí muslimských obcí doporučuji k registraci podle zákona 3 / 2002 Sb.

PhDr. Zdeněk Vojtíšek

V Praze, dne 31. května 2004

Právní stanovisko k návrhu na registraci "Ekumenické církve svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty"

I.

Podle ust. § 3 písm.a/ zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, církev je dobrovolné společenství osob mj. založené za účelem "vyznávání určité náboženské víry".

Základní dokument církve, jejíž registrace je navrhována, podtrhuje, že církev je ekumenicky zaměřena : má šířit učení vycházející z víry v jediného Boha a založené na tradici biblického křesťanství, současně však "překonávat protiřečení" mezi rozličnými křesťanskými směry, odstranovat příčiny náboženských konfliktů (a v míře co největší provádět charitativní činnost). Základními články víry jsou víra v jediného Boha v podobě Svaté trojice, uplatňování desatera božích přikázání v osobním životě a víra v Království nebeské. Církev se řídí Písmem svatým (včetně Starého zákona), texty křesťanských evangelií a "především učením Ježíše Krista".

Takto naznačená "náboženská víra" je podle mého názoru relativně určitá (jde zřejmě o určitý duchovní směr uvnitř křesťanství - srov. též moje právní stanovisko k návrhu na registraci "Obce křesťanů v ČR" jako náboženské společnosti).

Považuji za nutné v této souvislosti podotknout, že zákon o církvích vyžaduje, aby církev byla založena za účelem vyznávání určité náboženské víry, nedává však podle mého názoru podklad, aby nebylo připuštěno vyznávání třeba i téže náboženské víry různými církvemi nebo náboženskými společnostmi, a to dokonce i s těmiž náboženskými obřady a úkony.

II.

Církev nebo náboženská společnost však nesmí mít (používat) název, který by ji mohl (právě vzhledem k názvu) činit zaměnitelnou s již registrovanou církví nebo náboženskou společností (§ 4 odst.4 zákona o církvích). Naproti tomu podle ust. § 10 odst.3 písm.a/ zákona o církvích základní dokument církve musí obsahovat mj. "název církve...", který se musí lišit od názvu právnické osoby, která již působí na území České republiky nebo která již o registraci požádala". Jiné omezení, pokud jde o volbu názvu, zákon nestanoví. Požadovaná odlišnost od názvu "právnické osoby, která již působí na území ČR", vyvolává výkladový problém : není zcela jasné, zda se tu míří na všechny (jakékoliv) právnické osoby (§ 18 a 19b obč.zák.) anebo jen na církve a náboženské společnosti a na církevní právnické osoby. Přikláním se k výkladu prvému, i když závěr uvedeného ustanovení ("nebo která již o registraci požádala") by snad mohl naznačovat záměr vedoucí k výkladu druhému (církevní právnické osoby se ovšem neregistrují, nýbrž jen evidují). Snaha zamezit zaměnitelnosti názvu je ostatně v českém právním řádu vyjádřena jako obecný princip (např. podle ust. § 10 odst.1 obchodního zákoníku firma - tj. název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku - nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí být klamavá). Pokud jde o vztah mezi ust. § 4 odst.4 a ust. § 10 odst.3 písm.a/ zákona o církvích, domnívám se, že prvé ustanovení je užší než ustanovení druhé a že tedy koneckonců mezi nimi není rozpor (druhé ustanovení má mít přednost).

V daném případě má název církve znít "Ekumenická církev svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty". Důvod volby tohoto

velmi specifického názvu není v návrhu vysvětlen a z návrhu nevyplývá žádný zjevný vztah zvoleného názvu k "určité náboženské víře", kterou má církev podle návrhu vyznávat. Vztah církve k "řádu rytířů Rhodosu a Malty", který by z názvu bylo možno oprávněně očekávat, návrh neobjasňuje (uvádí se v něm, že církev není začleněna do struktury církve nebo náboženské společnosti mimo území ČR, má pouze občasné konzultační styky se Svatou stolicí ve Vatikánu na úrovni kardinála). Za těchto okolností je název "Ekumenická církev ... řádu rytířů..." prakticky nesrozumitelný a de facto klamavý.

(Jen na okraj podotýkám, že podle Pravidel českého pravopisu by mělo být namísto "Rhodosu" - "Rhodu".)

Druhý problém vyplývá z toho, že "Rytířský a špitální řád sv. Jana Jeruzalémského na Rhodu a Maltě" je - pokud vím - řádem Církve římskokatolické v jejím nadstátním rozměru a je mnohdy uznáván i jako subjekt práva mezinárodního. Pokud tento řád jako právnická osoba již působí i na území České republiky (jako právnická osoba je tu uznáván), viděl bych tu shodu názvu a tedy překážku ve smyslu ust. § 10 odst.3 písm. a/ zákona o církvích.

III.

Základní dokument církve je poměrně stručný a po provedených úpravách nevyvolává zásadnější nejasnosti (církve nemá být začleněna do struktury církve nebo náboženské společnosti mimo území ČR, nebude vykonávat žádnou podnikatelskou činnost a nebude zřizovat církevní právnické osoby).

Mám k němu tyto poznámky :

- V souvislosti s usnášením Synodu postrádám ustanovení o kvoru (kolik biskupů musí být přítomno, aby byl Synod způsobilý se usnášet).

- Pokud se stanoví, že do působnosti Synodu patří "zejména" vyjmenované věci, jde o výčet pouze demonstrativní - komu náleží rozhodovat v "ostatních" věcech ?

- Pokud se stanoví, že "Synod je shromáždění biskupů" a současně, že "má minimálně tři a maximálně sedm členů" a "má vždy lichý počet členů", je tím omezena pravomoc velebného zjevení (z hlediska jejich celkového počtu) nebo se tím má rozumět, že ne všichni biskupové jsou členy Synodu ? Bylo by třeba upřesnit.

- Ustanovení, podle něhož v případě, že velebný nemůže z objektivních důvodů vykonávat svou funkci, zvolí Synod do pěti dnů jeho zástupce, je z praktického hlediska problematické (lepší by bylo zvolit trvalého zástupce, už také proto, že velebný patrně jedná Synodu předsedá).

- Synod jmenuje duchovní, kterým stanoví "rozsah výkonu církevních práv" - není jasné, co se rozumí "církevními právy".

- Snad by byla užitečná alespoň zmínka o náboženských obřadech a projevech víry (§ 3 písm.a/ zákona o církvích).

13. října 2002

doc. JUDr. Vladimír Mikule,
katedra správního práva PF UK

II. Vyjádření k zákonným podmínkám vzniku Ekumenické církve svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty

Vzhledem k absenci veřejné prezentace subjektu, který by vzniku Ekumenické církve svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty předcházel nebo který by naznačoval směr jejího působení ve společnosti, se nelze k zákonným podmínkám vzniku této církve vyjádřit.

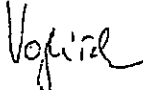
III. Závěr

K uplatňování náboženské svobody v České republice a k činnosti náboženské společnosti není nezbytné, aby náboženská společnost byla od počátku svého působení právním subjektem. Desítky náboženských společností působí v České republice třeba i několik let, aniž by měly právní postavení církve či náboženské společnosti. Jsou mezi nimi i společnosti, které jsou pro veřejnost čitelnější, než je Ekumenická církev svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty, a jejichž účel není pouze deklarován, ale i v praxi (byť třeba zpočátku omezeně) naplňován.

Doporučuji, aby Ekumenická církev svatého Jana Jeruzalémského, řádu rytířů Rhodosu a Malty nejprve v praktickém náboženském životě vyjasnila svůj vztah k tradici maltézských rytířů a k ekumenickému hnutí, aby si ověřila funkčnost své navržené struktury a aby prezentovala své poslání na veřejnosti, a tak si získala důvěryhodné postavení ve spektru církví a náboženských společností v České republice. Tento proces, který nemusí být delší než několik týdnů, by měl být završen registračním řízením, při němž by si registrující orgán mohl z dosavadní činnosti učinit lepší představu o svém budoucím partneru, než si mohl učinit nyní.

Výše uvedená doporučení registraci podle zákona 3 / 2002 Sb. odkládají. Registraci proto v současné době a za současných podmínek nedoporučuji.

V Praze, dne 11. října 2002


PhDr. Zdeněk Vojtíšek

3. Závěr

Po velmi pečlivém zkoumání náboženské praxe a učení Církve Slovo života dospěl znalec k jednoznačnému závěru, že v nově se registrující církvi nedochází k jevům, které by byly dle par. 5 zákona 3/2002 překážkou pro vznik církve a vyvíjení její činnosti.

Na otázky položené zadavatelem v rámci znaleckého úkolu odpovídá znalec takto:

1. Jak přistupuje církev k zdravotní péči v nemoci? Jakým způsobem se toto projevuje v životě jednotlivých věřících? Jsou odpovědi na předchozí otázky odlišné v případě nezletilých dětí?

CSŽ přijímá zdravotní péči v nemoci jako běžný nástroj k uzdravení věřícího. Vyhledání lékařské péče není známkou neduchovnosti nebo projevu malé víry. CSŽ přistupuje k lékařské péči u dětí stejně jako u dospělých.

2. Jakým způsobem vnímá církev světskou veřejnou moc? Staví se členové církve odmítavě k některým občanským povinnostem? Pokud ano, k jakým?

CSŽ světskou moc cítí, věřící se modlí za v moci postavené a žehnají jim. Občanské povinnosti členové církve neodmítají.

3. Jakým způsobem členové církve vnímají „vnější“ společnost?

Vnější společnost vnímají věřící CSŽ jako misijní pole, jako prostředí, ve kterém přirozeně žijí své životy. Od vnější společnosti se neoddělují, neodsuzují ji, jsou její součástí.

4. Jaký je vztah církve k jiným náboženským skupinám: k jiným křesťanským církvím obdobného typu, k ostatním křesťanským církvím, k nekřesťanským náboženským společnostem?

CSŽ spolupracuje s pestrá škálou církví, nejintenzivněji s církvemi pentekostálními. CSŽ se nad ostatní církve nenadřazuje, neupí pocitem výlučnosti nebo exkluzivity.

5. Dochází uvnitř církve k rozdílnému zacházení s členy z důvodu politického smýšlení nebo sociálního postavení?

Nedochází.

6. Jakým způsobem dopadá vstup do církve na stávající rodinné vazby (rodiče – děti, manžel – manželka) nového věřícího?

Církev své věřící nenabádá k opouštění přirozených sociálních a rodinných vazeb. Naopak, povzbuzuje je k setrávání v těchto vazbách jako příležitost pro vydávání svědeckví životem.

7. Jakým způsobem církev postupuje ve snaze o získání nových členů?

CSŽ klade velký důraz na evangelizaci a misi. Povinnost zvěstovat evangelium deklaruje jako povinnost každého člena církve. Prostředky k evangelizaci a misi jsou různé, tyto prostředky nevykazují známky manipulace, nesvobody nebo nátlaku.

8. Jaký je vztah mezi pastorem a věřícími? Kdo je pro člena církve největší autoritou?

Pastor je pro člena církve nejvyšší duchovní autoritou ve věcech duchovní správy sboru. Každý věřící může svobodně posuzovat, zda skutky pastora, jeho postoje a rozhodnutí jsou v souladu s Boží vůlí vyjádřenou v Bibli. V principu se CSŽ snaží budovat autoritu pastorů na základě vztahů a důvěry, nikoli na základě poslušnosti.

9. Je přípustná mezi členy církve dílčí výhrada k některým bodům jejího učení? Jaký má případný nesouhlas s naukou církve důsledky pro věřícího?

Ano, názorová různost je běžná, v mnoha oblastech i žádána. V zásadních otázkách (vize církve) je požadováno od věřícího ztotožnění se.

10. Jaký je ekonomický vztah mezi členem a církví? Je placení členských příspěvků povinné za všech okolností? Jak se stanovuje jeho výše? Nepřispívá řízená motivace k vyšším finančním příspěvkům k vytvoření ekonomické či psychické závislosti členů na církvi?

CSŽ je finančně soběstačná, hospodaří zejména díky finančním darům věřících. Věřící jsou povzbuzováni k dávání finančních darů, dávání desátků je vnímáno jako Boží vůle pro věřícího. Dávání darů není kontrolováno s výjimkou adresných darů a motivace k dávání neprobíhá v manipulativním duchu. Finanční podpora CSŽ ze strany jejích členů je povinností člena církve zakotvená v Základním dokumentu.

11. Jeví pastorační aktivity církve známky fyzického či psychického nátlaku?

Nikoliv, nejví tyto známky.

12. Nezamlčela církev ve svém podání podstatné znaky svého učení, řídicí struktury či jiné podrobné informace?

Nezamlčela

Znalecká doložka:

Znalecký posudek podávám jako znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě ze dne 27.2. 2003, spr. 1347/03 pro obor školství a kultura, odvětví pedagogika se specializací religionistika, ekklesiologie, sekty a nová náboženská hnutí. Znalecký úkon je veden ve znaleckém deníku pod pořadovým číslem 1/1347/2010.

Znalečné a úhradu nákladů účtuji dle dokladu číslo 1/1347/2010

Otisk znalecké pečete a podpis znalce

